

Stilzwijgen

STIL
ZWIJ
GEN

roman

ERIK
HARINCK

Stilzwijgen
Erik Harinck

ISBN 978-90-3380-3710
NUR 340
C-NUR 020

Ontwerp omslag: Peter Slager, Garage BNO
Opmaak binnenwerk: Gewoon Geertje
Illustratie voorplat: Mario Salazzari, Martelaren van Cephalonia en Corfu.
Verona - Nel Parco delle Mura, tra Porta Nuova e Porta Palio, si trova il monumento ai Martiri di Cefalonia e Corfù - Divisione Acqui. E' opera dello scultore veronese Mario Salazzari e ricorda i soldati italiani uccisi dall'esercito tedesco nel settembre 1943.
Licensed under the Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International license.

De Bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Nieuwe Bijbelvertaling
© Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap 2004.

©2023 Ark Media, een onderdeel van Jongbloed Christelijke Media –
Leeuwarden

Alle rechten voorbehouden
jongbloedmedia.nl

09.30 uur

Ik word wakker van de deurbel. Dat ding lijkt 's ochtends veel luider te klinken dan midden op de dag.

Daarna hoor ik gebonk. En niet zo'n klein beetje ook. Vervolgens trekt iemand zo hard aan de trekker van de bel, dat de blokkade van de trekstang tegen het houtwerk van de deurpost knalt. De nagalm van het schelle koper is nog niet verstomd, of opnieuw jengelt en bonkt het door het huis.

Naast me draait Bart zich om. Daarbij trekt hij het dekbed grotendeels naar zijn kant, zodat ik half bloot kom te liggen.

Beneden rinkelt de bel voor de vierde keer.

'Verwacht jij iemand?' vraag ik.

Bart mompelt iets onverstaanbaars. Het enige wat ik eruit kan opmaken is dat hij nog geen zin heeft om wakker te worden.

Ik stap uit bed. Wie belt er nou zo vroeg aan op zaterdagochtend? Dat moet een vergissing zijn.

Terwijl ik de trap af loop, trek ik mijn kamerjas stevig om me heen, in een vergeefse poging de warmte van het bed vast te houden. In de gang werp ik een blik door het met smeedijzer versierde raam van de deur.

Mijn adem stokt. Ik herken de jongen die voor de deur staat.

Nee! Ik probeer de paniek die met een steekvlam mijn maag verzengt te bezweren. Nee! Dit is iemand anders. Hij kan het niet zijn!

Ik open de deur. De jongen op de stoep lijkt sprekend op François, maar hij is wat jonger. Om zijn schouders hangt een afgedragen

jas en onder een rafelige spijkerbroek draagt hij een paar versleten gympen. Daarin is hij anders dan François, maar zijn mond en neus zijn hetzelfde en hij heeft hetzelfde postuur met de rechte, brede schouders. Dat is wat ik eerder in een flits herkende.

‘Ben jij Victor Levenshorst?’ Hij steekt een hand uit. ‘Ik ben Roderick... Roderick Morken. De broer van François.’

Ik kijk naar de uitgestoken hand. Ik wil die schudden, maar mijn armspieren weigeren dienst.

Zijn hand blijft een paar tellen in de lucht hangen en zakt daarna langzaam naar beneden.

‘Ja ... dat klopt,’ weet ik dan uit te brengen. ‘Ik ben Victor.’

Ik had op een luchtige toon willen spreken, alsof ik een vage kennis beleefd groet, maar de woorden komen hortend, alsof ze zich langs mijn bonzende hart hebben moeten worstelen.

De jongen die hier in zijn sjofele kleren voor mijn deur staat, is dezelfde jongen die toen zijn broer stierf op reis was in Azië. En daar bleef toen zijn broer begraven werd.

In gedachten ga ik terug naar de chaotische dagen na de plotse linge dood van François. We probeerden onafgebroken contact met Roderick te krijgen. Zijn ouders spraken wanhopige oproepen in op zijn voicemail en namen contact op met hostels, ik plaatste berichten op zijn Facebook-pagina, maar alles zonder effect. Zijn ouders wisten niet eens precies waar hij was. Ja, ergens in Vietnam, al was zijn korte telefoontje van daaruit ook alweer van een paar weken daarvoor geweest.

‘Kan ik binnenkomen?’

Ik zie nu pas dat het regent.

Ik wijs hem de zitkamer. ‘Ik ben zo terug. Ik kleed me even aan.’ Boven gris ik mijn broek van de vloer van de slaapkamer. In de haast blijft mijn voet steken in een broekspijp, waardoor ik mijn evenwicht verlies. Mijn gestommel wekt Bart, die blijkbaar weer is

ingedommeld. Hij draait zich weer om. Ik buig me over hem heen en schud voorzichtig zijn schouder. 'Blijven liggen,' fluister ik in zijn oor, 'en niet beneden komen.'

Hij broemt en trekt het dekbed verder over zijn hoofd. Ik weet niet of hij me heeft begrepen, maar ik heb geen tijd te verliezen. Ik moet het erop wagen dat hij mij heeft gehoord en boven zal blijven. Bart kan enorm lang uitslapen. Daar hoop ik nu ook op. Deze ontmoeting met François' broer is al ongemakkelijk genoeg zonder een confrontatie met 'de nieuwe vriend'.

Voordat ik de trap weer afloop, haal ik een paar keer diep adem.

Op de bank, de bank van zijn eigen broer, vult Roderick ongevraagd de leemten in mijn hoofd aan.

'Misschien is het goed dat ik eerst vertel waarom ik nu opeens voor je deur sta en niet op de begrafenis was?' Hij geeft me geen tijd om antwoord te geven en kijkt me zelfs niet aan voordat hij verdergaat. 'Ik was in India bezig met een bushtrail. Pas een week later had ik weer bereik en las ik de berichten op mijn telefoon over wat er was gebeurd. Ik heb er toen wel over nagedacht om terug naar Nederland te gaan, maar het leek me dat het toen niet veel zin meer had om dat halsoverkop te doen. De begrafenis was al geweest.' Het komt er nogal nonchalant uit. 'Ik ben verder gereisd naar Cambodja, Thailand en Vietnam. Toen ik een halfjaar later thuiskwam, wilden mijn ouders mij er niet veel over vertellen.'

Buiten is het gestopt met regenen. Dikke druppels lekken met doffe spatten op het kozijn.

'Wat hebben ze je wel verteld?'

'Mijn moeder nog het meest... of eigenlijk alleen mijn moeder. En als ze er iets over zei, ging het vooral over dat ik er niet was. Mijn vader praatte er eigenlijk niet meer over met mij. Eigenlijk met niemand, als je mij vraagt.'

In mijn hoofd hoor ik de stem van François' vader. Ik belde hem tijdens die rampnacht in Verona om te vertellen dat François was verongelukt. Ik had de man nog nooit ontmoet. Ik wist alleen van François een paar dingen over hem. Op dat moment was ik erg verward en overstuur. Misschien dat ik daardoor te weinig rekening hield met zijn ontredde en verdriet, maar van zijn kant was er zeker ook geen begrip. Zijn zware stem barstte uit mijn mobieltje. Ik had hem nog maar net op de hoogte gebracht van de dood van zijn zoon, of hij eiste al dat zij, en niet ik, François zouden begraven. Voorbijgaand aan mijn verdriet, leek hij wat er tussen François en mij was geweest als niet relevant van tafel te schuiven. 'Ik heb helemaal niets te maken met wie jij bent! Hij is ónze zoon!'

Pas toen ik met François – of met zijn 'stoffelijk overschot', zoals het in de formulieren stond – terug was in Nederland, kwamen we tot een compromis. De rouwdienst zou in de Grote Kerk in Den Haag worden gehouden, de begrafenis in Ermelo. Zijn ouders hebben het mij nooit vergeven dat François door mijn halsstarrigheid niet op Eik en Duinen werd begraven, maar in de bossen van Ermelo.

'Hoe kunt u hem dat nou ontnemen? Weet u wel hoeveel hij van de duinen hield?' vroeg zijn moeder me destijds huilend en smekend.

Dat wist ik, maar ik had in de strijd over de uitvaart al zo veel opgegeven; zij verzorgden de liturgie, zij kozen de predikant, de kerk in Den Haag en ik was in de rij van sprekers weggemoffeld naar de laatste plaats.

'Hoe kunt u het mij ontnemen om hem niet in de buurt te hebben?' had ik geantwoord. Het was een kinderachtig argument, maar ik was uitgeput en ten einde raad.

De vlakke stem van Roderick verbreekt de herinnering. 'Ik ben toen vrij snel daarna het huis uitgegaan en op kamers gegaan in Utrecht. Daar studeer ik nu.'

Hij heft zijn hoofd een stukje op.

'Je wist waarschijnlijk dat we niet zo close waren, François en ik?'
Ik knik.

'Dat is niet altijd zo geweest. Vroeger, toen we klein waren, konden François en ik goed met elkaar overweg. Ik keek tegen hem op. We scheelden drie jaar, maar dat maakte hem weinig uit. We speelden vaak samen. Hij durfde altijd veel. Hij nam me mee op ontdekkingsstochten door de duinen, of met de tram en bus door de stad. Het leek wel alsof hij overal al eerder was geweest, zo zelfverzekerd was hij op die onbekende plekken. Ik vond hem toen ...' zijn stem draalt, '... gewoon, een leuke broer. Pas later, toen ik in de puberteit kwam, kregen we verschillende levens. Ik dacht anders over dingen dan hij.' Hij kijkt me vanonder zijn wenkbrauwen aan. 'Je weet denk ik wel waarover dat ging?'

Een lachje speelt om zijn mond. Ik zet me schrap voor het antwoord op zijn eigen voorzetje. Ik ken deze jongen nog maar net, maar ik kan zijn afkeer voor homo's voelen.

Roderick tilt kort zijn hand op, alsof hij zich verontschuldigt en schudt met een kort knikje zijn hoofd.

'Al voordat ik op wereldreis ging, waren we elkaar helemaal uit het oog verloren. Onze band was gewoon weg, het contact was voorbij.'

'Gewoon weg,' herhaal ik. 'Dat had ik inderdaad van François begrepen. Hij sprak liever niet over je, om eerlijk te zijn. Ik heb hem weleens gevraagd hoe het tussen jullie zat, maar zulke vragen kapte hij altijd snel af. "We zien elkaar niet meer," zei hij dan en daar moest ik het mee doen.'

'Dat klopt. We hebben elkaar nooit meer opgezocht.'

Het gesprek lijkt tot stilstand te komen als een vermoeide fietser op een helling.

‘Maar waarom ben je dan hier, als jullie niets meer met elkaar hadden?’

Hij kijkt uit het hoge raam naar de boom achter ons huis. In de binnentuin van het hofje waaraan Bart en ik wonen, staat een grote beuk die in winterslaap is. ’s Zomers houdt het dichte bladerdek de zon van de achtergevel en vangt het de meeste regen op. Nu hangt er nog slechts een enkel verkreukeld blad tussen de knoploze, zwarte takken.

‘Sinds een tijdje denk ik vaak aan François... Ik ben Bouwkunde gaan studeren in Delft... Daar volg ik nu een module Constructie... Over bouwkunst.’ Het lijkt alsof hij zijn zinnen niet goed aan elkaar weet te plakken. ‘Eén van de opdrachten is een presentatie maken over de bouwtechnieken van de Romeinen. Onder andere over hun theaters.’

Ik weet wat er gaat komen. Mijn hart klopt in mijn keel.

‘Mijn groepje wil een presentatie maken over het theater van Verona.’

We zwijgen allebei.

Na een kuchje vervolgt Roderick zijn verhaal: ‘In het begin kon ik nog gewoon aan het werkstuk werken, maar ik moest steeds vaker aan hem denken. We maken nu een driedimensionaal ontwerp van de arena. Dat doen we door in een bestaande computergame over één of ander kasteel, het gebouw te vervangen door het originele ontwerp van de arena van Verona. We gebruiken het programma voor metingen en animaties, maar soms spelen we er ook mee. Dan is het alsof je op ontdekkingsstocht gaat door de donkere gewelven en de enge catacomben ... Nou ja, dat deed me aan François denken.

Eerst kwamen de boosheid en afkeer uit mijn puberteit opnieuw naar boven, maar steeds vaker dacht ik terug aan de tijd

dat we er samen op uittrokken, de duinen in. Ik was toen weleens bang, als we te ver het gebied in gingen. Dan overtuigde hij me ervan dat het niet eng was of dat we maar heel even gingen kijken. Ik was tenslotte wel jonger en eigenlijk mocht ik niet zomaar mee naar die duinen. Mijn moeder vond dat te gevaarlijk. Ze was bang dat we zouden verdwalen. Maar het avontuur lonkte en ik vertrouwde op François. Ik vond het heerlijk om samen rond te struinen in de duinpannen en bij de meertjes van het drinkwatergebied.'

Hij zwijgt, de blik naar binnen gekeerd, alsof hij het beeld probeert op te roepen. 'In Verona dwaalde ik met mijn medestudenten door die arena en verkende de catacomben met de kerkers en de kooien. Ik keek van de hoogste plaatsen van de tribunes in de diepte van de arena en liep door de eindeloze gangen rondom. Ik ken nu de plaats waar hij zijn laatste uren heeft doorgebracht van binnen en van buiten. Bij elk hoekje van het gebouw vroeg ik me af of hij het had gezien. Soms beeldde ik me in dat ik hem meenam in dat programma. En dan was ik degene die de weg kende. De rollen zouden zijn omgedraaid, of misschien wel gelijkwaardig. We zouden samen op ontdekkingsreis gaan, zoals het was toen we klein waren ... Maar dat kan niet meer, beseftte ik.'

Hij kijkt me aan. 'Ik ben hem gaan missen. Daarom wil ik meer weten over zijn laatste jaren. Ik wil weten wat er is misgegaan, waardoor ik mijn broer ben kwijtgeraakt ... en ik dacht: misschien kun jij me er meer over vertellen. Jullie zijn misschien maar iets van een halfjaar samen geweest, maar ...'

Als hij verder spreekt, is dat op de toon van iemand die verhaal komt halen. 'Ik wil weten hoe het komt dat hij dood is.' Hij kijkt me met een intense blik aan. 'Hoe is hij gestorven?'

Zo klonk François ook als hij geprikkeld of ongeduldig was.

Met Roderick tegenover me, lijkt het soms net alsof ik François hoor, François zie... Zijn soms bijna tastbare stemgeluid, zijn

expressieve mimiek en zijn haar dat meedeinde met elke hoofdbeweging. Ik word overrompeld door de herinnering. Om controle te krijgen over mijn gedachten, die als kolkend water in een wasbak onafwendbaar naar één plek worden gedreven, fixeer ik mijn blik op het parket en concentreer me met alle macht op het nervenpatroon van het hout. Tevergeefs. Hete tranen vullen mijn ogen en ik verberg mijn gezicht in mijn handen.

Als ik mijn emoties weer een beetje onder controle heb, kijk ik Roderick aan. Hij is niet van zijn plaats gekomen. Zijn blik is op mij gericht, waarschijnlijk is die geen moment van me geweken.

‘Ik hield van je broer.’ Ik schraap mijn keel. ‘Ik hield van François. Ik mis hem nog bijna elke dag.’

‘Kun je me vertellen wat er gebeurd is?’

Weer daalt de stilte neer in de kamer. Wat is er eigenlijk gebeurd? Ook voor mij vormt het afgelopen jaar een raadsel.

De moed om er echt over na te denken heb ik tot nu toe nog niet gehad, maar nu zit François’ broer tegenover me en zijn aanwezigheid in mijn gedachten is bijna tastbaar.

Ik zucht nog eens diep.

‘Het begon allemaal vorig jaar maart, op een vrijdag na een rustige schooldag.’

1

In het lokaal hing al minutenlang de stilte van een zacht ruisend bos, met af en toe het ritselen van papier of het verschuiven van een schoen, maar nu sloop onrust in de ruimte. Twee leerlingen fluisterden zacht met elkaar en hoewel ze nauwelijks geluid toevoegden aan het geblader in de atlassen, was het een eerste aanzet, een voorbode; als het eerste zuchtje wind dat een weersomslag aankondigt.

Het duurde dan ook niet lang of de andere leerlingen merkten het op. Een paar keken op van hun schriften en zochten kort mijn blik. Ze deden hun boeken dicht en raapten hun spullen bij elkaar. Daarmee veroorzaakten ze net dat extra beetje geluid, waardoor het fluisteren niet meer verstaanbaar was. De twee jongens zetten hun gesprek halffluid voort.

‘Meneer ...?’ De vraag werd niet afgemaakt.

‘Ja, jongens. Jullie weten het huiswerk. Let op! Het is stof voor het schoolonderzoek. Jullie mogen opruimen.’

Onmiddellijk zwol het geluid aan. Stoelen werden verschoven en tassen werden op tafel gezet. In luttele seconden was er een kakofonie van stemmen: iedereen leek door elkaar heen te praten en niemand leek te luisteren. In de drukte schuifelden twee jongens naar mijn bureau, Edwin en Kees-Jan. De eerste had een smartphone in zijn hand, met oordopjes eraan waarvan ze elk een in hadden.

‘Meneer?’ zei Kees-Jan.

...

‘Menee-eer! U had het gisteren toch over Pinkpop?’ Hij legde zijn mobieltje op een vrij plekje op het bureau en veegde met zijn vinger over het scherm. ‘Deze band komt dit jaar.’ Hij bracht zijn oortje naar mijn oor. Ik pakte zijn hand, om te voorkomen dat hij het dopje helemaal in mijn oor zou drukken. De schetterende klanken van de muziek en het rumoer in het lokaal vermengden zich. Het was onmogelijk om iets op te vangen van het nummer, maar ik wilde hun pret niet bederven.

‘Cool jongens, wie zijn dat?’

Mijn vraag werd overstemd door de zoemer van de bel. De groep dromde naar voren en duwde de twee jongens mee.

‘Mag-ie morgen even op de beamer, meneer?’ riep Edwin nog, achteruit meelopend in de stroom. Ik maakte een wiebelend gebaar met mijn hand, wat zoveel betekende als: dat zien we dan wel weer.

Hij lachte en stak zijn duim op, alsof hij al wist dat mijn reserves morgen geen stand zouden houden.

Druk pratend verdween de groep door de deuropening. Ik keek de laatste leerling na en wachtte; nog even en de stemmen zouden zwakker worden en uitdoven. Pauze.

Ik zakte achterover in mijn stoel en legde mijn handen in mijn nek. Met gesloten ogen telde ik het aantal uren dat ik nog te gaan had. Nog twee klassen en een tussenuur. Dan Karen ophalen bij het station, samen ergens een hapje eten en dan tijdens de koopavond van het stadje winkelen voor de zomerkleding die ik wilde aanschaffen...

‘Levenshorst!’ Een gebiedende brul schalde over de gang. Die stem kon alleen van mijn collega Jules zijn. Ik sprong op van mijn stoel.

Stom, stom, stom, foeterde ik in gedachten op mijzelf. Ik herinnerde me de afspraak om in de pauze samen met een paar collega’s de excursie naar Boedapest voor te bereiden.

‘Ik kom eraan!’ riep ik naar het gat van de deur.

In een hoek van de personeelskamer zaten de collega's met wie ik in mei met vwo-5 een week naar Boedapest zou gaan.

'Sorry, Jules. Helemaal vergeten.'

Jules keek me met een grote grijns aan.

'Je weet het, hè. Tijd is...'

'...tijd en de volgende keer rijden we gewoon weg!' maakte ik samen met hem de zin af. Het was de waarschuwing die we tijdens plaspauzes op de lange reis naar buitenlandse bestemmingen gebruikten als leerlingen te laat bij de touringcar terugkwamen. Jules hief zijn hand op voor een highfive.

'Bon, nu we er allemaal zijn. Ik wil vandaag de indeling van de groepjes bespreken en wat taken verdelen voor het programma in Boedapest.'

Dat we dit jaar naar Boedapest zouden gaan, was al op de vorige reis naar Barcelona bepaald. Zo ging het eigenlijk elk jaar. Aan het einde van de excursie blikten we terug en vooruit. Vorig jaar zaten we met vijf collega's op de laatste avond op een terras op het Plaça Reial in Barcelona. We hadden nauwelijks incidenten meegemaakt. Terwijl de leerlingen door Barri Gòtic zwierven, brachten wij een toast uit op de nieuwe bestemming: Boedapest.

De avond ervoor had Jules mij tijdens onze nachtwacht op de camping zijn plannetje voor Boedapest voorgelegd. 'Een exotische bestemming, Victor,' had hij gezegd. Met een vreemde taal. Een bestemming waar we hen mee verrassen.'

Toen we de plannen voor Barcelona bekend hadden gemaakt, had de droombestemming door de school gezinderd, maar eenmaal in de stad aangekomen, bleek dat veel leerlingen er al met hun ouders waren geweest. Boedapest zou de avonturiers meer prikkelen. Toen we een uur later ons geïmproviseerde kampvuurtje hadden gedooft en de tent in waren gekropen, lag de bestemming Boedapest eigenlijk al vast. De meereizende collega's zouden we de volgende dag wel weten te overtuigen.

‘Messieurs. We hebben de lijst van deelnemers gekregen. Kijk even mee,’ zei Jules en hij deelde de deelnemerslijst uit. ‘Met deze mensen gaan we op reis.’

Als laatste kreeg de collega die naast hem zat het vel. Terwijl die het aanpakte, hield Jules het papier nog een moment vast.

‘Voor jou is het nieuw Charles, dus ik leg het nog even uit.’

Charles was pas een halfjaar werkzaam op onze school. Hij was jong, kwam net van de lerarenopleiding en was enthousiast. Hij deed het goed voor een eerstejaars. Dat was de reden dat Jules had voorgesteld hem dit jaar aan de vaste begeleidingsgroep toe te voegen. Voor Jules was de kracht van deze groep erg belangrijk. Bovendien hadden we van de schoolleiding opdracht gekregen om Charles erbij te vragen, in het kader van verjonging van het begeleidingsteam. Jules had me gebeld om het te bespreken.

‘We kennen hem nog nauwelijks, Jules.’

‘Wat weet je van hem?’

‘Ik hoor weleens wat van mijn tweedeklassers. In de eerste weken was het erg onrustig in zijn lessen, maar ze zijn nu wel aan hem gewend, geloof ik. Ze vinden hem erg streng en orthodox. “Hij bidt wel een kwartier, meneer!” zeiden ze.’

Jules lachte hard. ‘Een kwartier! Dan houdt ie niet veel over voor zijn les. Lekker makkelijk.’

‘Hij geeft godsdienst, Jules...’

‘Ja? En dan bid je lang?’

‘Blijkbaar. Maar verder vinden ze hem wel oké, volgens mij. Ze hebben gemerkt dat hij verstand heeft van zijn vak en de klachten over zijn strakke aanpak zijn na een paar weken verstomd. Maar ik vind lesgeven aan bruggers en onderbouw wel wat anders dan een week op stap met v5.’

‘Klopt, Vic, maar ik wil geen ruzie met de schoolleiding, dat levert een hoop gedonder op. En bovendien, als we hem afwijzen, krijgen we misschien een kneus toegewezen, want ze willen er

hoe dan ook een jonkie bij. En aan een sukkel die nog geen orde kan houden, hebben we helemaal niks, dus laten we het maar proberen met die Charles.'

Blijkbaar had Charles er wel oren naar gehad. Hij had zich in ieder geval eerder bij de vergadering aangesloten dan ik.

Jules ging met een staccatostem verder met de bespreking.

'We hebben allemaal een zogenaamde "tiengroep", een groepje van tien leerlingen. Die tien leerlingen en jij moeten een soepel samenwerkende eenheid worden. Ze verzamelen zich geregeld bij je om groepsinstructies en aanwijzingen voor een activiteit te krijgen. Je let op ze en je bent hun vraagbaak. Bij ordeverstoringen corrigeer jij ze.'

Met zijn grote handen maakte hij telkens korte hak- en veeggebaren op de tafel, alsof hij doosjes over de tafel oppakte en verschoof.

'Zijn ze vaak lastig dan?' vroeg Charles, zijn ogen gingen onrustig van de één naar de ander. Het boord van zijn witte overhemd wipte mee met het draaien van zijn hals.

'Dat hangt van jou af', zei ik. 'Je moet van jouw groep een geheel zien te smeden. En als je dat goed doet, wordt het een groepje leerlingen dat graag met elkaar optrekt en dat het goed met jou kan vinden. Dat is prettig want dan kun je snel uitleg of instructies geven en doen ze ook de minder leuke taken en opdrachten zonder morren.'

Charles keek me met een bewonderende blik aan.

Gemotiveerd vervolgde ik: 'Maar als je groepje als los zand blijft, trekken ze niet met elkaar op, waardoor je vaak lang moet wachten tot ze zich allemaal bij je hebben verzameld. Dat kost te veel tijd en levert onrust op. Je moet dus echt zorgen dat je wat maakt van die groep.'

Charles fronste.

'Maar dat kun je wel', stelde ik hem gerust. 'Investeer de komende weken alvast in je leerlingen.'

‘Hoe moet ik dat doen?’

Ik haalde mijn schouders op. ‘Vertel iets over de bagage, zeg dat ze zachte tassen moeten gebruiken in plaats van harde koffers, weet ik veel. Iets over zonnebrandcrème.’

Hij glimlachte.

‘Dat zal ik niet vergeten.’ Hij wreef over zijn bleke onderarmen, waarop blonde haartjes krulden. ‘Dat heb ik zelf ook hard nodig.’

‘Weet je, Charles, ben je straks nog op school?’

Hij knikte afwachtend.

‘Ik heb het zesde een tussenuur, dan praten we hierover verder. Oké?’

Jules nam het gesprek weer over.

‘Zet een kruisje achter de naam die je in jouw tiengroep wilt. Vic en ik stellen de groepen samen. We zullen een aantal leerlingen overhouden die niemand heeft gekozen, die nemen Victor en ik dan wel.’

Jules boog zijn grote bovenlijf naar Charles die naast hem zat en las met hem mee. Hij wees met zijn vinger een naam aan.

‘Dat lijkt me een leuke jongen voor jouw groep.’

Charles keek naar de naam, pakte zijn pen en kruiste de naam aan.

Jules lachte luid. ‘Haha. Nee, joh. Dat is de grootste eikel van de hele groep. Weet je nog, Vic? Die sukkel was vorig jaar ook al mee naar Barca. We hebben hem elke nacht in zijn onderbroek buiten zijn tentje gezet. Al op de eerste avond had-ie gezopen. De nacht erna lag hij te roken en ik weet niet meer waarom we hem de derde nacht buiten hebben gezet. Waarschijnlijk gewoon voor de lol.’ Zijn luide lach schalde door de personeelskamer. Een paar collega’s keken verstoord op.

‘Nu is-ie blijven zitten en gaat hij weer met ons mee. Hij weet niet waar hij aan begint!’ Jules grijnsde breeduit.

Charles keek de kring rond met een blik die hulpeloosheid verried.

‘Is geen probleem hoor, Charles. Die neemt Vic wel.’

Jules wreef zich enthousiast in de handen. ‘Maar laten we het nu over het programma hebben.’

Hij grijnsde nog steeds, duidelijk nagenietend van zijn eigen verhaal.

Na afloop van de pauze liepen Jules en ik de gang op. De zon bescheen de grijze tegels.

‘Wat voor weer is het in Boedapest, Vic? Dat weet jij toch wel, als meterloog?’

‘Meteoroloog, Jules’, verbeterde ik hem, maar ik reageerde te snel, zoals gewoonlijk.

‘Wat ben je toch een heerlijke betweter, Victor!’ Zijn lachsalvo rolde door de gang. Leerlingen keken om.

Een beetje gebelgd vervolgde ik: ‘Boedapest heeft een landklimaat. Dat is best al lekker in mei. Ik zie ons al op een terras zitten, in de zon.’

Bij mijn lokaal stonden al leerlingen. Ik opende de deur en liet hen naar binnen gaan. Ik nam plaats achter mijn laptop en klikte het scherm voor deze les open. Jules ging schuin achter me staan. Uit zijn achterzak viste hij de opgevouwen lijst van deelnemers. Met de muis van zijn hand streek hij het papier vlak op het bureau. Hij legde zijn grote wijsvinger bij een naam.

‘Dat is een leuk kind, Vic. Ken je haar?’

‘Hm.’ Geconcentreerd klikte ik verder.

‘Heb jij nog voorkeuren?’

Ik trok de lijst naar me toe. Met de achterkant van mijn pen liep ik de namen langs. Ik wees er een paar aan. Jules knikte.

‘Als jij ook vast een indeling maakt, dan maken we het volgende week of zo rond.’

‘Is goed.’